nieuws

Terugblik: 25 jaar geleden brak de dioxinecrisis uit

nieuws

In mei 1999 brak de dioxinecrisis uit, het grootste voedselschandaal dat ons land ooit gekend heeft. Velen zullen de beelden van toen nooit vergeten. Vrachtwagens die duizenden afgemaakte dieren weggooiden, en eieren en vlees die massaal uit de winkelrekken werden gehaald. Alle mediakanalen hadden het wekenlang over niets anders dan dioxines en PCB's (polychloorbifenylen).

21 MEI 2024

Lees meer over:
geschiedenis
pluimveehouderij
voedselveiligheid

Pluimveehouders merkten in januari 1999 op dat hun kippen minder eieren legden. De eieren werden ook minder uitgebroed en kuikens kregen de schaal niet doorgeprikt. Uit onderzoek bleek dat dierenvoer was verontreinigd met dioxines. Meng- en veevoederbedrijven hadden gesmolten vet geleverd gekregen dat ook technisch vet bevatte, wellicht afkomstig uit containerparken waar motorolie was terechtgekomen bij weggegooide frituurolie.
Maar pas op 27 mei van dat jaar kwam het nieuws naar buiten, na een reportage door de VRT. Kankerverwekkende dioxines waren in de voedselketen terechtgekomen. Een dag later vroeg toenmalig minister van Volksgezondheid Marcel Colla (sp.a) aan de supermarkten alle kippen en eieren uit de rekken te halen. Niet veel later bleek ook de varkenssector getroffen te zijn. Zo brak de dioxinecrisis uit.

Politieke gevolgen

De gevolgen waren groot. Boerderijen werden geblokkeerd en zeven miljoen kippen en 60.000 varkens werden preventief geslacht. Omdat gevreesd werd dat de blootstelling aan besmette producten tot kanker zou kunnen leiden, werd de export van Belgische zuivelproducten en Belgische kippen, varkens en runderen naar verschillende landen ook een tijdlang verboden.
Politiek waren er ook gevolgen, zeker omdat België naar de stembus trok dat jaar. Op 1 juni boden Colla en minister van Landbouw Karel Pinxten (cvp) hun ontslag aan de regering-Dehaene II. Hun kabinetten hadden te lang geaarzeld om de bevolking te waarschuwen. Twaalf dagen later vonden de verkiezingen plaats en komt voor eerst een nieuwe paarsgroene regering aan de macht. Na ruim veertig jaar moesten de christendemocraten verhuizen naar de oppositiebanken, en voor het eerst kwamen de groene partijen (Ecolo en Agalev) in de regering.

In de nasleep van de dioxinecrisis wordt in 2000 het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) opgericht, dat toezicht moet houden op de hele voedselketen. Het nieuwe agentschap moest een einde maken aan de versnipperde controles en moest de bestaande diensten die moeten waken over de kwaliteit van het voedsel, centraliseren. Een belangrijk scharniermoment in de ontwikkeling van een modern voedselveiligheidssysteem in België.

nieuws

Bijna kwarteeuw na dioxinecrisis: afhandeling schadevergoeding onbepaald uitgesteld

7 MAART 2023

De gevolgen voor de volksgezondheid, uiteindelijk kwam via het vervuilde vet 50 kilogram PCB's en 1 gram dioxine in de voedselketen terecht, zijn minder duidelijk. Onderzoek door het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid uit 2004 toonde aan dat de effecten minimaal waren. Andere wetenschappers waarschuwden voor een toename van kankers, diabetes en een hoge bloeddruk.

Juridisch sleepte de dioxinecrisis vele jaren aan. Uit onderzoek bleek dat de besmetting haar oorsprong vond bij het bedrijf Verkest in Deinze en bij het Waalse Fogra. Het bedrijf Fogra leverde met giftige PCB's besmette vetstoffen aan Verkest, die het onder de veevoederbedrijven verdeelde. De familie Verkest leverde zogezegd gesmolten dierlijk vet aan meng- en veevoederfabrikanten, terwijl het om een mengsel van dierlijk en technisch vet ging.

Jan en Lucien Verkest werden later schuldig bevonden aan valsheid in geschrifte, gebruik van valse stukken en bedrog in koopwaar. Het hof van beroep in Gent veroordeelde hen in 2010 tot twee jaar celstraf, waarvan de helft met uitstel. Jan Verkest stapte in 2019 uit het leven. Zijn vader stierf in 2023 op 88-jarige leeftijd. Beiden hebben altijd volgehouden dat ze de verregaande gevolgen van dioxine niet kenden en dat er van fraude geen sprake was. Volgens vader en zoon Verkest waren ze zelf het slachtoffer van een politieke affaire.

Jacques en Jacqueline Thill van Fogra, werden in eerste aanleg veroordeeld tot elk een jaar cel met uitstel, maar kregen in beroep alleen een geldboete opgelegd. De zaak rond de schadevergoeding loopt nog steeds.

Op 23 mei organiseert het Centrum Agrarische Geschiedenis een online seminarie waarin de structurele evoluties die hebben geleid tot de dioxinecrisis geanalyseerd zullen worden. Daarnaast zal ook de invloed van de crisis op het voedsel- en landbouwbeleid in Vlaanderen en Europa besproken worden. Inschrijven kan hier.

Uitgelicht

"Dioxinecrisis zorgde voor stille revolutie"

nieuws

Naar aanleiding van het vonnis in de zaak Verkest maakt De Tijd een balans op van de voedselveiligheid in ons land. De conclusie luidt dat er heel wat veranderd is, niet in he...

3 FEBRUARI 2009

Lees meer

Bron: Belga / VRT

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |